

Sygn. akt I CZ 114/07

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Jan Górowski

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie ze skargi E.D.

o wznowienie postępowania

w sprawie z wniosku E.D.

przy uczestnictwie E.D., F.K. i J.D.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
zakończoną postanowieniem Sądu Okręgowego w W.

z dnia 6 kwietnia 2005 r., sygn. akt [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 19 października 2007 r.,

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 8 stycznia 2007 r., sygn. akt [...],

oddała zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2007 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił skargę E.D., wnioskodawcy w sprawie o stwierdzenie nabycia własności w drodze zasiedzenia, o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 6 kwietnia 2005 r. Wskazany postanowieniem została oddalona apelacja wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w L. oddalającego jego wniosek.

W skardze o wznowienie postępowania E.D. wskazał jako podstawy nieważność postępowania oraz pozbawienie go możliwości działania. Ponadto zarzucił naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 99 § 2 i art. 106 k.c. oraz art. 245, 246 i 247 k.p.c., jak również art. 172 § 2 k.c.

Odrzucając wniesioną skargę Sąd Okręgowy wskazał, że wnioskodawca przyczyny nieważności postępowania upatrywał w nienależytym reprezentowaniu go przez pełnomocnika. Tymczasem podstawa wznowienia w postaci nienależytej reprezentacji zachodzi jedynie wówczas, gdy stroną jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna określona w art. 33¹ k.c., a w postępowaniu nie działa organ powołany do jej reprezentacji albo występujący w sprawie reprezentant strony nie ma przymiotów wymaganych do występowania w takiej roli. Wnioskodawca był w toku całego postępowania reprezentowany przez radcę prawnego, nie miała zatem miejsca sytuacja opisana w art. 401 pkt 2 k.p.c. Jeżeli wnioskodawca uważał, że jego pełnomocnik nienależycie wypełnia swoje obowiązki, miał możliwość cofnięcia pełnomocnictwa i skorzystania z możliwości przewidzianych w art. 315 k.p.c. Nie wystąpiły zatem podstawy skargi o wznowienie.

W zażaleniu na to postanowienie skarżący podnosi, że zgodnie z art. 410 k.p.c. sąd ogranicza się do badania, czy podstawa wskazana w skardze odpowiada którejkolwiek z ustawowych podstaw wznowienia; nie może być przedmiotem rozważań sądu, czy przyczyna wznowienia rzeczywiście istnieje. Ponadto, Sąd

Okręgowy nie wziął pod uwagę, że przesłuchanie ważnego świadka w czasie usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy i jego pełnomocnika stanowi okoliczność pozbawiającą stronę możliwości działania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne. Zasadniczą kwestią w rozpoznawanej sprawie jest ocena granic dopuszczalnego badania skargi o wznowienie postępowania na etapie wstępnym, w wyniku którego zapada decyzja o merytorycznym rozpoznaniu skargi lub o jej odrzuceniu (art. 410 k.p.c.).

W orzecznictwie wskazuje się, że badanie dopuszczalności skargi o wznowienie ma na celu stwierdzenie, czy zachowane zostały warunki umożliwiające merytoryczne rozpoznanie skargi. Ocena ta dokonywana jest na podstawie twierdzeń zawartych w samej skardze o wznowienie postępowania i dlatego badanie takie może zostać dokonane na posiedzeniu niejawnym (zob. post. SN z dnia 5 października 2005 r., II CZ 85/05, niepubl.). Badanie dopuszczalności skargi obejmuje także ocenę, czy okoliczności przytoczone przez skarżącego wypełniają ustawowe podstawy wznowienia. Oznacza to, że przytoczenie okoliczności, które nie wypełniają ustawowych podstaw wznowienia i wynika to już z treści samej skargi, pozwala na jej odrzucenie (art. 410 § 1 k.p.c.). Nie jest to przy tym merytoryczna ocena trafności powołanych podstaw, a jedynie ocena, czy skarga została oparta na ustawowej podstawie.

Taka sytuacja występuje w rozpoznawanej sprawie. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem nienależyta reprezentacja strony powodująca nieważność postępowania uzasadniająca jego wznowienie (art. 401 pkt 2 k.p.c.) odnosi się w pierwszej kolejności do osób prawnych oraz do jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 33¹ k.c. W odniesieniu do osób fizycznych w grę może ewentualnie wchodzić sytuacja, kiedy strona nie ma przedstawiciela ustawowego co powoduje niemożliwość dokonywania przez nią czynności procesowych. Skarżący zdaje się utożsamiać ewentualne nienależyte wypełnianie obowiązków przez profesjonalnego pełnomocnika (w rozpoznawanej sprawie radcę prawnego) z ustawową podstawą wznowienia określoną w art. 401 pkt 2 k.p.c. O „nienależytej

reprezentacji” w znaczeniu przyjmowanym przez skarżącego można mówić jedynie potocznie - treść określenia użytego we wskazanym przepisie jest odmienna.

W sprawie nie występuje także podstawa w postaci pozbawienia strony, w wyniku naruszenia przez sąd przepisów prawa, możliwości działania. Sama okoliczność przesłuchania świadka pod nieobecność strony i jej przedstawiciela nie stanowi przejawu pozbawienia jej możliwości działania. Także nienależyte wypełnianie obowiązków przez pełnomocnika nie daje podstawy do uznania, że strona była pozbawiona możliwości działania (takie stanowisko wynika z post. SN z dnia 26 marca 2003 r., II CZ 26/03, OSNC 2004, nr 6, poz. 95, w którym Sąd Najwyższy sformułował analogiczny pogląd w odniesieniu do nieprawidłowego działania przedstawiciela ustawowego).

Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu (art. 394¹ w związku z art. 397 i art. 385 k.p.c.).